

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 071490/99-004030
Signatura:vg1ls201

Oblastní pracoviště č.7
Okresní pracoviště České Budějovice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Školské zařízení:	Dům dětí a mládeže České Budějovice U zimního stadionu 1, 370 21 České Budějovice
IZO:	060 077 638
Identifikátor ředitelství:	600 028 011
Ředitelka zařízení:	Mgr. Marcela Potůčková
Zřizovatel:	Školský úřad České Budějovice
Příslušný školský úřad:	ŠÚ České Budějovice
Termín inspekce:	25.1. - 28.1., 1.2. 1999
Inspektoři:	PaedDr. Alena Stachová, Mgr. Petr Friebel, Mgr. Ivana Neumannová, Mgr. Daniela Petrová,
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti zařízení ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení DDM Podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školského zařízení dle § 45b zákona č. 138/1995 Sb. a §3 odstavec 1 a 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 432/1992 Sb.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávací činnosti DDM

Dům dětí a mládeže České Budějovice je v současné době jediným školským zařízením tohoto typu ve městě. Organizačně je rozdělen do 4 oddělení - umělecké studio, oddělení přírodovědy a techniky, tělovýchovy a turistiky, vzdělávání a styku se školami. Záměrem vedení DDM je udržet šíři a rozsah činnosti i v budoucnu. Požadavkem města a zřizovatele je posílit činnost především na sídlištích a nabídnout více aktivit pro neorganizovanou mládež. Další rozvoj je ovšem limitován prostorovými a personálními podmínkami zařízení.

Roční plán práce obsahuje všechny nejdůležitější složky činnosti DDM, jeho součástí je neveřejná příloha kontrolní činnosti. Plán je zpracován ve velmi obecné rovině, zřizovatel k němu nedal žádné vyjádření. Interní přílohou jsou roční plány práce jednotlivých

oddělení. Ty jsou zpracovány podrobně, obsahují plány pravidelné činnosti a předpokládané akce v jednotlivých měsících. Každé oddělení dále zpracovává měsíční plány nepravidelné činnosti, každý pracovník má svůj týdenní plán.

V oblasti koncepce a plánování je DDM na průměrné úrovni.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Vedení DDM tvoří ředitelka a její zástupce. Vzhledem k tomu, že zástupce pracuje v zařízení teprve krátce a seznamuje se s provozem, nejsou jejich kompetence zatím přesně rozděleny. Důležitým článkem řízení jsou vedoucí jednotlivých oddělení (každé z nich je vcelku samostatnou jednotkou), kteří zodpovídají za pravidelnou činnost i příležitostné akce, plánují a organizují letní činnost, kontrolují práci externistů. Rozložení pracovní doby pedagogických pracovníků je přizpůsobeno provozu zařízení, vedení DDM stanovilo u každého z nich rozsah přímé výchovné práce.

Organizační struktura řízení je funkční, celkově spíše nadprůměrná úroveň.

2.2 Personální struktura

V DDM pracuje celkem 21 interních zaměstnanců (v přepočtu jen 15,3 pracovních úvazků), z toho je 10 pedagogů a jeden voják v civilní službě. V letošním školním roce nastoupili dva mladí vychovatelé do oddělení techniky a do oddělení vzdělávání a styku se školami a jedna vychovatelka na částečný úvazek, která zajišťuje organizaci odpoledního provozu včetně dozoru v šatnách. Záměrem vedení je získat odborníka pro obory výpočetní techniky.

Na zajištění činnosti se dále podílí 98 externích a řada dobrovolných spolupracovníků. Mnozí z nich spolupracují s DDM dlouhodobě, někteří jsou bývalí členové kroužků.

V personální oblasti je zajištění činností DDM na průměrné úrovni.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Plán kontrolní činnosti je součástí ročního plánu práce. Průběžně jsou prováděny kontroly zaměřené na docházku, materiální a organizační zabezpečení průběhu jednotlivých činností. Vedoucí oddělení pravidelně kontrolují deníky zájmových útvarů, vedení DDM plnění dílčích úkolů a výsledky práce interních zaměstnanců zařízení. O zjištěních jsou vedeny stručné zápisy, dle vyjádření ředitelky jsou závěry bezprostředně projednávány s jednotlivými pracovníky, tato skutečnost není písemně doložena.

Hodnocení pracovníků je diferencované, rozhodujícím kritériem jsou výsledky dosahované v přehlídkách a soutěžích a zájem dětí a veřejnosti o práci v kroužku vedeném příslušným pracovníkem.

Oblast kontroly a hodnocení má spíše nadprůměrnou úroveň.

4 Informační systém DDM

Předávání informací uvnitř DDM je zajišťováno běžným způsobem - osobním kontaktem, na provozních poradách a prostřednictvím nástěnek v budově DDM.

Veřejnost získává informace o činnosti DDM prostřednictvím tisku (regionální přílohy velkých deníků, Českobudějovické listy, kulturní kalendáře), rozhlasu a televize, dále z plakátů a letáků na jednotlivé akce a vývěsek v budově a na plotě DDM. Školy se dozvídají o důležitých akcích v měsíci prostřednictvím zpravodaje školského úřadu. Informační brožurky o pravidelné zájmové činnosti mají žáci k dispozici na vrátnici DDM i ve školách, automaticky jsou zvány děti, které docházely do zájmových útvarů v minulém roce.

Informační systém je na běžné úrovni.

5 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je vedena. V době inspekce chyběla v DDM centrální evidence účastníků, byla však neprodleně doplněna. V jednotlivých odděleních jsou doloženy přihlášky do zájmových útvarů, ale ne všichni vedoucí mají k dispozici potřebné údaje pro rychlý kontakt s rodiči dítěte v naléhavém případě.

Tato oblast je hodnocena jako průměrná.

6 Naplňování poslání DDM

V pravidelné zájmové činnosti je v tomto školním roce zapsáno téměř 2900 účastníků. Největší podíl tvoří zájmové útvary v uměleckém studiu, zejména taneční, pěvecké a keramické kroužky. V tomto studiu jsou účastníci nejširšího věkového rozpětí (přípravných tanečních a pěveckých oddělení se účastní také děti předškolního věku, návaznost je až po dospělé).

V oddělení přírodovědy a techniky je nejvíce účastníků v útvarech výpočetní techniky a rybářských kroužcích. Jedná se o žáky základních škol. Mládež současně nabídky nevyužívá, protože chybí adekvátní program pro tuto věkovou kategorii. Trvalý zájem je také o tradiční obory - modeláři, radiotechnika. Velmi úspěšně pracují malé specializované kroužky akvaristů-teraristů, ochránců přírody. Zde se účastní činnosti rovněž zájemci z řad středoškoláků.

Oddělení TV a turistiky úzce spolupracuje s dalšími zájmovými a společenskými organizacemi dětí a mládeže. Zázemí zde našly oddíly tábornické, skautské a vodácké, které umožňující zájmovou rekreační činnost pro široké spektrum dětí a mládeže i specializované sportovní oddíly (judo, aikido, stolní tenis, krasobruslení, lední hokej).

Oddělení vzdělávání a styku se školami nabízí jazykové a dramatické kroužky, a také kroužky působící na základních školách.

Příležitostná činnost je realizována především během školních prázdnin formou příměstských táborů a víkendových soustředění zájmových útvarů. Dále jsou pořádány kurzy, přednášky, přehlídky a vystoupení zájmových útvarů, besedy, výstavy a celoměstské hry. Pro každodenní spontánní aktivity nejsou vytvořeny podmínky. Chybí prostory pro otevřenou hernu nebo klub na sídlišti.

O hlavních prázdninách DDM pravidelně organizuje řadu různých typů letních táborů. Jsou určeny jak účastníkům pravidelné činnosti (odborná soustředění), tak příležitostným zájemcům.

Individuální práce je zaměřena zejména na talentované jedince v tanečním a pěveckém oboru, a při přípravě na olympiád. DDM je každoročně pořadatelem postupových soutěží a přehlídek, vyhlášených MŠMT ČR. Kromě toho organizuje a podílí se na dalších akcích soutěžního charakteru (Discodrom, Abilympiáda).

DDM naplňuje své poslání především v pravidelné činnosti, pro širší zapojení mládeže a rozvoj spontánní činnosti nejsou v současné době vytvořeny odpovídající podmínky. Oblast vykazuje dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k poslání DDM

Příspěvek ze státního rozpočtu pokrývá náklady na mzdy a provoz. Zápisné vybrané od účastníků pravidelné činnosti (v rozmezí 100 - 1200 Kč podle zájmu a finanční náročnosti kroužku) slouží pro činnost a nákup materiálu. V loňském roce bylo pořízeno vybavení pro jednu počítačovou učebnu. Další finanční prostředky DDM získává od sponzorů (každé oddělení má zřízen vlastní podúčet, dary jsou převážně určeny pro konkrétní akci). Opravy a údržba základen jsou financovány hlavně z prostředků získaných jejich pronájemem. Starým problémem, který současné vedení nezavinilo, je zcela nevýhodná nájemní smlouva na objekt Lázníčky v Terčíně údolí.

Finanční prostředky jsou využívány efektivně.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem k poslání DDM

DDM sídlí v Hardtmuthově vile téměř v centru města. Zde je také hlavní těžiště pravidelné činnosti uměleckých, přírodovědných a technických oborů. Budova je po nákladných úpravách a nyní dobře slouží svému poslání. Jsou zde dva taneční sály, pěvecká zkušebna, keramická dílna a výtvarný atelier, tři počítačové učebny, laboratoř, modelářská dílna, místnost pro akvaristiku a teraristiku, učebny a menší klubovny určené zejména turistickým oddílům. Velkých změn doznala zimní zahrada, ze které se stala víceúčelová výstavní a společenská místnost.

Pro činnosti zejména tělovýchovného a turistického zaměření slouží střediska Lannova loděnice, loděnice u Malého jezu a tělocvična v Rožnově. Také v těchto budovách se postupně zlepšují technické podmínky - bylo renovováno sociální zařízení, podlahy, vytápění. Další prostory jsou zajištěny smluvně - tělocvičny a učebny ve školách, zimní stadion, kynologické cvičiště v Šindlových Dvorech, klubovna ROB na Borku.

Materiální zajištění ve sledovaných útvarech pravidelné zájmové činnosti je vcelku na dobré úrovni. Oba taneční sály mají vhodnou podlahu, jsou vybaveny zrcadly a kvalitní audio a videotechnikou. Pro činnost kroužků výpočetní techniky jsou zřízeny 3 menší učebny, v každé je 6 počítačů (od procesorů 386 až po loni pořízená Pentia 200). Počítače však nejsou zapojeny do sítě, v učebnách nejsou další periferní zařízení. Softwarové vybavení je na běžné úrovni (Windows 95, MS Office, Turbo Pascal, Visual Basic) multimediální programy ani Internet dosud nejsou k dispozici.

DDM má dále základny v Přední Výtoni, na Jenišově a v Terčíně údolí.

Tato oblast je celkově na spíše nadprůměrné úrovni, větší rezervy jsou v technickém vybavení kroužků výpočetní techniky.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek DDM

Specifičnost architektonicky působivě řešené vily z přelomu století přináší určitá omezení a nedostatky pro některé činnosti DDM. Jde zejména o horší světelné podmínky místností v suterénu budovy, kde je obtížné zajistit i odpovídající způsob větrání (okna v úrovni chodníku). Největším problémem je velmi stísněný a prakticky nevětratelný prostor šaten, kde se během dne vystřídají stovky dětí a rodičů. Na rozdíl od citlivého

přístupu k hodnotám historického interiéru vily je jen malá pozornost věnována výzdobě vedlejších schodišť, chodeb a kluboven. Tyto prostory sloužící k běžnému pohybu dětí nevyprávějí o duchu a charakteru činnosti zařízení, nejsou pro děti podnětné.

Střediska v Lannově loděnici a v Rožnově v současné době velmi dobře slouží zájmovým oddílům, mají odpovídající světelné, tepelné a prostorové podmínky. Vnitřní klima odráží zaměření činnosti, která zde probíhá.

Prostory všech budov jsou udržované a čisté.

Psychohygienické podmínky jsou na běžné úrovni.

10 Hodnocení z hlediska kvality zájmových aktivit a činnosti pedagogů

Hospitováno bylo v tanečních kroužcích, v jednotlivých sborech Jitřenky, angličtině pro nejmenší, v dramatickém kroužku, keramice, tábornických oddílech, dále v kroužcích stolního tenisu, ochránců přírody, akva a teraristů, modelářů, rybářů a výpočetní techniky. Navštívena byla výstava keramiky a fotografií.

Umělecké studio

Výrazným společným rysem devíti navštívených tanečních kroužků bylo zaměření činnosti na získávání a rozvíjení specifických dovedností odstupňovaných podle věku a náročnosti. Pozitivně je hodnoceno, že některé kroužky umožňují rekreační pohybovou činnost dětem bez výkonnostního zaměření. Taneční kroužky byly velmi dobře personálně a materiálně zabezpečeny. Zvolené činnosti respektovaly vyspělost a úroveň získaných dovedností dětí. Atmosféra byla oboustranně vstřícná.

Pěvecký sbor Jitřenka má v DDM mnohaletou tradici. Jednotlivé její části, od přípravy po komorní sbor, na sebe navazují a umožňují rozvíjet pěvecké a hudební schopnosti dětí a věnovat se této činnosti i v dospělosti. Jsou skutečně profesionálně vedeny, v navštívených zkouškách se projevila cílevědomost, vysoká náročnost, současně i respektování potřeb dětí.

Dramatický kroužek a kroužky keramiky provázela velmi přátelská a tvůrčí atmosféra a zájem dětí o činnost.

Oddělení přírodovědy a techniky

Náplní činnosti kroužků výpočetní techniky je seznámení se základy práce na PC, úvod do operačních systémů MS - DOS a Windows 95, práce s textovými editory, tabulkovými procesory a seznámení se základy programování. Většina kroužků je zaměřena zejména na začátečníky. To do jisté míry signalizuje, že po absolvování základního kurzu mnozí v této činnosti v DDM nepokračují. Úroveň převážné většiny kroužků je hodnocena jako dobrá po stránce odborné úrovně, náplně činnosti i přístupu k dětem a k jejich motivaci o počítačovou techniku.

Ostatní navštívené kroužky tohoto oddělení - ochránci přírody, akvaristé, rybáři, modeláři se vyznačovaly velmi pracovní atmosférou, vstřícným přístupem vedoucích a vysokou profesionalitou.

Oddělení tělovýchovy a turistiky

Oddíly tábornického a turistického zaměření využívají ke schůzkám převážně vlastní klubovny, které svým zařízením a výzdobou vypovídají o činnosti a životě. Výrazně se projeví kamarádské vztahy mezi dětmi a vedoucími, respektování přijatých pravidel, chuť pro společná dobrodružství.

Do kroužku stolního tenisu docházejí jak děti mladšího školního věku, tak i mládež. Vedení tréninku bylo příkladné v oblasti sportovní i výchovné. Významnou hodnotou je spolupráce a sportovní partnerství mezi účastníky velmi rozdílného věku a výkonnosti.

V oblasti kvality pedagogického procesu je činnost DDM hodnocena jako nadprůměrná.

11 Hodnocení z hlediska výsledků činnosti

Pravidelná účast dětí v zájmových kroužcích má velký podíl na rozvoji schopností, dovedností a zájmů, pozitivně formuje jejich morálně volní vlastnosti. O kvalitě práce svědčí skutečnost, že se mnohé kroužky úspěšně prezentují na veřejnosti a dosahují celostátních i mezinárodních ocenění. Mimořádných úspěchů již dlouhodobě dosahuje pěvecký sbor Jitřenka, který se pravidelně úspěšně účastní soutěží a přehlídek v zahraničí. V minulém roce se dva taneční soubory postoupily na mistrovství Evropy. Přírodovědné kroužky se velmi úspěšně řadu let účastní celostátních kol postupových soutěží.

Mnohé útvary, jejichž činnost není zaměřena na výkon, umožňuje dětem poznat nové obory a naučit se dalším dovednostem. Bohatý program a pestrá zájmová činnost je určena všem, kteří dosud neobjevili zaměření svých schopností.

Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Mimořádně širokou nabídkou dobře vedené pravidelné zájmové činnosti se DDM významně podílí na výchově ke zdravému životnímu stylu a kvalitnímu prožívání volného času dětí a mládeže. Pro tuto činnost má DDM dobré prostorové a materiálně technické podmínky. Řízení je celkově na standardní úrovni, s dílčími pozitivy v organizační a ekonomické oblasti.

Doporučení k další činnosti DDM:

- Pro obory výpočetní techniky získat dalšího odborníka, pokračovat ve zkvalitnění vybavení.
- Řešit případ základny Lázníčky ve spolupráci se Školským úřadem.
- Ve spolupráci s ŠÚ a městem usilovat o vytvoření podmínek pro rozšíření činnosti do okrajových částí města.

razítko

